

Ameryka: chrześcijańska czy nie?

Autor tekstu: **Kaz Działka**

Powszechnie uważa się, że Stany Zjednoczone to kraj chrześcijański. Czy tak rzeczywiście jest?

Pod względem statystycznym, Ameryka istotnie wydaje się być krajem chrześcijańskim. Około 90% wszystkich ugrupowań religijnych w USA to 10 podstawowych wyznań chrześcijańskich. Wśród tych „rodzin denominacyjnych” (jak się je tu określa), najliczniej reprezentowany jest Kościół rzymskokatolicki (ok. 51 milionów wyznawców), baptyści (ok. 34 milionów), metodyści (ok. 14 milionów) i luteranie (ok. 9.5 milionów). **[1]** Ogólnie chrześcijanie różnych wyznań reprezentują aż 75% dorosłej ludności Stanów Zjednoczonych, która szacowana jest na ok. 210 milionów.

Na co dzień Stany również wydają się być bardzo chrześcijańskie. Na każdym banknocie dolarowym napisane jest obecnie „In God We Trust” (czyli „Bogu ufamy”), choć napis ten pojawił się dopiero na początku lat pięćdziesiątych i stał się oficjalnie mottem narodowym podczas prezydentury D. Eisenhowera.

Podobnie jest z tzw. „Pledge of Allegiance”. Jest to Hołd Fladze Amerykańskiej składany z prawą ręką trzymaną na sercu i mówiony masowo np. przez dzieci w szkołach i przez nowomianowanych obywateli amerykańskich. Ale sformułowanie „One Nation, under God” („jeden naród pod opieką Boga”), które wymawia się podczas Hołdu, jest również wstawką z lat pięćdziesiątych, bo oryginalna wersja Hołdu opublikowana w 1892 w piśmie młodzieżowym nie zawierała żadnej wzmianki o Bogu. Została ona dodana przez Kongres Amerykański w 1954, również podczas kadencji Prezydenta Eisenhowera.

Obecnie, po tragicznych atakach terrorystycznych na Nowy Jork i Pentagon, dosłownie na każdej ulicy w każdym mieście w USA można zobaczyć „God Bless America!” („Niech Bóg błogosławi Amerykę!”), formułę, która na naszych oczach niejako staje się nowym mottem religijno-chrześcijańskim USA.

Ale czy to wszystko znaczy, że USA są krajem wyznaniowym, opartym na chrześcijaństwie?

Otóż wcale nie — wbrew temu, co się powszechnie uważa zarówno w USA jak i poza ich granicami. W założeniu bowiem — tzn. w oparciu o amerykańską Konstytucję i intencje jej autorów — Ameryka nie jest i nigdy nie powinna być państwem wyznaniowym, czyli promującym jakąkolwiek religię państwową.

Najlepszym dowodem na to jest oczywisty fakt, że Konstytucja amerykańska, napisana w 1787 r., jest całkowicie dokumentem świeckim. Nie ma w niej (w jaskrawym przeciwieństwie do Konstytucji polskiej) ani jednej wzmianki o Bogu, Jezusie, czy jakiegokolwiek innej „istocie wyższej”. Co więcej, tzw. Pierwsza Poprawka do amerykańskiej Konstytucji zawiera słynną formułę, która mówi że:

Kongres amerykański nie będzie zajmował się ustawodawstwem w celu ustanowienia kościoła panującego ani również ustawodawstwem zabraniającym wyznawania jakiegokolwiek religii ..

Ta klauzula Pierwszej Poprawki, autorstwa Jamesa Madisona (Ojca Amerykańskiej Konstytucji), to według znanego historyka amerykańskiego Henry Steele Commager'a jest „być może najważniejszą decyzją [polityczną] jaką osiągnięto w Nowym Świecie.” A to dlatego, że gwarantuje ona nie tylko wolność wyznawania jakiegokolwiek religii ale również chroni tych, którzy są niewierzącymi. Co więcej, Pierwsza Poprawka oddziela państwo od kościoła. A ta zasada — oddzielenia państwa od jakiegokolwiek instytucji religijnej — jest tym przełomowym wydarzeniem w historii myśli politycznej o którym mówi Commager. Jest to bezprecedensowe osiągnięcie w historii rozwoju myśli politycznej nie tylko w USA ale i na całym świecie.

Według Thomasa Jeffersona — bliskiego współpracownika Madisona i, jak on, jednego z założycieli państwa amerykańskiego - Pierwsza Poprawka „wznosi mur oddzielający kościół od Racjonalista.pl

państwa." Ten słynny opis Jeffersona odnośnie sensu Pierwszej Poprawki to podstawowa, najslawniejsza metafora w amerykańskiej filozofii politycznej. Bez zrozumienia tej metafory nie sposób zrozumieć istoty amerykańskiego systemu politycznego zawartej w amerykańskiej Konstytucji.

Dzisiejsi fanatycy chrześcijańscy w USA chcieliby ten „mur” obalić lub przynajmniej osłabić. I dlatego właśnie ciągle walczą o to, aby zmienić amerykańską Konstytucję tak, aby znalazła się tam przynajmniej wzmianka o Bogu i o potrzebie politycznej ochrony religii, tzn. głównie chrześcijaństwa. Celem tych niekończących się politycznych machinacji jest przekształcenie świeckiego, niewyznaniowego państwa amerykańskiego w chrześcijańską republikę.

Zapomnieli już ci fanatycy o tym, co dla założycieli Stanów Zjednoczonych było jedną z najważniejszych kwestii: *oddzielić na zawsze rząd od wpływów kościelnych po to, aby uniknąć horroru jaki miał miejsce w historii państw wyznaniowych*. Jefferson i Madison znali dobrze historię Europy, gdzie rządy sprzężone z kościołem były powodem nieustannych prześladowań religijnych, wyzysku i ciemnoty mas, ogólnej niestabilności politycznej i — szczególnie w przypadku Kościoła katolickiego — inkwizycji, tortur, palenia czarownic i innych mordów i przestępstw na tle religijnym.

(Są to fakty polityczne, o których warto przypominać choćby ze względu na toczące się obecnie w Europie dyskusje o rzeczywistym wkładzie chrześcijaństwa w historię Europy i próbie umieszczenia „inwokacji do Boga” w nowej konstytucji Unii Europejskiej.)

Zapomnieli ci fanatycy chrześcijańscy o tym, co rząd amerykański stwierdził w 1797 r., kilka lat po ustanowieniu Stanów Zjednoczonych, w traktacie handlowym ratyfikowanym przez Senat USA podczas prezydentury Johna Adamsa:

„Rząd Stanów Zjednoczonych nie jest, w żadnym sensie, oparty na religii chrześcijańskiej..”

(Tłumaczeń cytatów dokonał Autor.)

Kaz Dziamka jest redaktorem naczelnym The American Rationalist i redaktorem głównym angielskiej sekcji Racjonalisty.

Zobacz także te strony:

[Jefferson and Madison in Warsaw:What Would They Do](#)

[Nikt nie słyszy głosu 20 milionów](#)

Przypisy:

[1] Dane te pochodzą z ARIS (The American Religious Identity Survey) i są osiągalne m.in. na stronie Adherents.com

Kaz Dziamka

Główny redaktor sekcji angielskiej Racjonalisty. Redaktor naczelny magazynu The American Rationalist. Doktor amerykanistyki (Uniwersytet Nowy Meksyk). Autor książki ["Moja Słowiańska Wolność"](#). [Nota biograficzna](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 08-06-2003 Ostatnia zmiana: 16-06-2005)

[Oryginał..](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2487) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2487>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie

niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl